



UMC Utrecht

Coloscopie

Inwendig onderzoek van de dikke darm



Inleiding

Binnenkort krijgt u een coloscopie. Dit is een inwendig onderzoek van de dikke darm. In deze folder leest u belangrijke informatie over de gang van zaken rond dit onderzoek en hoe u zich kunt voorbereiden.

Belangrijk

- Vanaf drie dagen voor het onderzoek mag u niet meer alles eten. Meer informatie over dit dieetadvies leest u op pagina 2.
- Als u bloedverdunders gebruikt, is het belangrijk om de informatie hierover op pagina 6 goed door te lezen en te overleggen met uw behandelend arts.
- Voor dit onderzoek moet u laxeren. Op pagina 5 staat uitgelegd hoe dit moet. Gebruik voor het laxeren het schema wat in deze folder staat en niet het voorbereidingschema uit de bijsluiters van Moviprep®.
- Het is mogelijk om tijdens dit onderzoek een zogeheten 'roesje' te krijgen. Uw arts bespreekt dit met u.
- Krijgt u een roesje? Dan mag u niet zonder begeleiding naar huis. Uw begeleider kan in de wachtkamer plaatsnemen, maar kan niet mee de afdeling op of aanwezig zijn bij het onderzoek.
- Ziek of verhinderd? Laat het ons zo spoedig mogelijk weten via telefoonnummer 088 75 573 66.
- Neem contact op met uw arts als u:
 - allergisch bent voor bepaalde geneesmiddelen.
 - (mogelijk) zwanger bent.
 - aan een hart- en/of longaandoening lijdt.

Vragen?

Hebt nu naar aanleiding van deze folder nog vragen, bel ons dan gerust op telefoonnummer: 088 75 573 66. Wij zijn op werkdagen bereikbaar tussen 8.00 en 17.00 uur.

Doel van het onderzoek

Bij dit onderzoek beoordeelt de arts het slijmvlies van de dikke darm (colon) en eventueel het laatste deel van de dunne darm (ileum). Indien nodig kan de arts kleine stukjes weefsel (biopten) afnemen voor microscopisch onderzoek. Ook kan de arts een behandeling uitvoeren, zoals het verwijderen van een poliep.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer 30 tot 45 minuten.

Vorbereiding

Voor een coloscopie moet uw dikke darm goed schoon zijn. Dit betekent dat de darm geen voedselresten en ontlasting meer bevat. De arts kan de darmwand dan goed bekijken en eventuele afwijkingen ontdekken.

Mocht uw dikke darm niet schoon (genoeg) zijn op de dag van het onderzoek, dan kan het zijn dat de coloscopie niet door kan gaan.

Het is daarom belangrijk dat u onderstaande aanwijzingen goed doorneemt en uitvoert, zodat u goed voorbereid bent.

Dieetadvies

Drie dagen voor het onderzoek

Begin met een vezelarm dieet. Dit betekent dat u geen producten mag eten die zaden of pitjes bevatten, zoals tomaten, kiwi's en volkorenbrood.

Één dag voor het onderzoek








Op de dag vóór het onderzoek gebruikt u ook een vezelarm dieet. Daarnaast mag u geen melkproducten meer.

- **In de ochtend** een ontbijt zonder melkproducten, zaden of pitjes.
Wat wel mag: wit brood, honing, jam zonder pitjes, magere vleeswaren,- zoals rosbief, rauwe ham en rookvlees en een gekookt ei.
- **In de middag** een lunch zonder melkproducten, zaden of pitjes.
Wat wel mag: wit brood, honing, jam zonder pitjes, magere vleeswaren en een gekookt ei.
- **Vroeg in de avond, tot 18.30 uur:** een kom soep met vlees en/of vermicelli (geen groenten) en wit brood (hoeveelheid naar keuze).
- **Toegestaan beleg:** honing, stroop, jam zonder pitjes, magere vleeswaren en een gekookt ei.
- **Wat niet mag:** groenten, fruit, bruin brood, graan- en melkproducten.
- **Vanaf 18.30 uur** mag u niets meer eten! U begint dan met laxeren.

Op de ochtend van het onderzoek

U mag heldere dranken zonder alcohol innemen tot 2 uur voor het onderzoek. Heldere dranken zijn dranken waar u doorheen kunt kijken. Koffie mag wel, maar zonder melk of room.

Dagindeling: de dag vóór uw coloscopie

TIJD VAN DE DAG	ETEN	DRINKEN
OCHTEND 	Vezelarm dieet bij ontbijt	Drink minstens 4 grote glazen heldere vloeistof 
MIDDAG 	Vezelarm dieet bij lunch	Drink minstens 4 grote glazen heldere vloeistof 
AVOND 	<ul style="list-style-type: none">• Vezelarm dieet bij avondeten• Na 18.30 uur niet meer eten • Start voorbereiding	Drink minstens 4 grote glazen heldere vloeistof 

Dagindeling: de dag van uw coloscopie

TIJD VAN DE DAG	ETEN	DRINKEN
OCHTEND 	Niet eten! 	<ul style="list-style-type: none">• 5 uur voor het onderzoek: start 2e deel van de voorbereiding• drink 0,5 liter heldere vloeistof 
MIDDAG 	Na het onderzoek: normaal eten	
AVOND 	Na het onderzoek: normaal eten	Klaar! Geen beperkingen meer

Laxeren

Let op: Gebruik voor het laxeren het schema wat in deze folder staat en niet het voorbereidingsschema uit de bijsluiters van Moviprep®.

Om uw dikke darm schoon te maken, begint u op de avond voor het onderzoek met laxeren. U krijgt hiervoor Moviprep®, een laxeremiddel. Een verpakking Moviprep® bestaat uit twee sets in plastic folie. Iedere set bevat 2 sachets: een groot sachet A en een klein sachet B. U hebt alle vier de sachets nodig voor het reinigen van uw darmen.

Het laxeren doet u op de dag vóór het onderzoek en op de dag van het onderzoek zelf.

Hoe gebruikt u Moviprep®

1. Open de verpakking van Moviprep® en open 1 set met sachet A en sachet B.
2. Leeg ZOWEL sachet A als B in een maatbeker van 1 liter. Giet water in de beker tot aan het merkteken van 1 liter.
3. Roer de oplossing tot het poeder geheel is opgelost. Dit kan 5 minuten duren.
4. Giet de oplossing in een glas.
5. Drink de vloeistof binnen 1 à 2 uur op. Drink bijvoorbeeld iedere 10 à 15 minuten een glas totdat de kan leeg is.
6. Drink naast iedere liter Moviprep® ten minste een 1 liter heldere vloeistof, bijvoorbeeld water, heldere soep, vruchtensap zonder vruchtvlies, frisdranken, thee of koffie zonder melk.

Wanneer neemt u Moviprep®

Het is belangrijk dat u zich precies aan de voorgestelde tijdstippen houdt.

Op de dag vóór het onderzoek:

- Tussen 18.30 en 20.30 uur: inname 1 liter Moviprep® + 1 liter heldere vloeistof
- Vanaf 20.30 uur: rustperiode. U mag niets eten en neemt ook geen Moviprep®. U mag wel een heldere drank drinken tot twee uur voor het onderzoek.

Op de dag van het onderzoek:

- 5 uur voor de geplande starttijd van de coloscopie: inname 1 liter Moviprep® + 1 liter heldere vloeistof. Drink alles binnen 1 à 2 uur op. Als de coloscopie in de ochtend gepland is, moet u dus al in de tweede-helft van de nacht starten met het nemen van Moviprep®.

Na enige tijd gaat u de laxerende werking merken. Na verloop van tijd komt er alleen helder geel vocht uit de darmen.

Tips voor het innemen van Moviprep®

- Drink het gekoeld voor een betere smaak, maar niet te koud.
- Drink het met een rietje, zodat de vloeistof wat verder in de mond komt.
- Voeg wat citroensap of aanmaaklimonade toe voor de smaak.
- Gebruik tussendoor kauwgom.

Medicijnen

Het is belangrijk dat u met uw arts bespreekt welke medicijnen u slikt en of u deze kunt blijven gebruiken.

Bloedverduunners

Gebruikt u bloedverduunners? In sommige gevallen moet u tijdelijk stoppen met het gebruik van de bloedverduunners vóór de coloscopie.

Overleg dit altijd met de arts die de coloscopie heeft aangevraagd.

Bent u bekend bij de trombosedienst omdat u **Sintrom**® (acenocoumarol) of **Marcoumar**® (fenprocoumon) gebruikt? Dan mag u deze medicatie vier dagen voor het onderzoek niet meer slikken. Overleg dit met uw arts. Het kan namelijk nodig zijn dat u tijdelijk een andere bloedverdunner krijgt.

Gebruikt u **Ascal**® (calciumcarbasalaat) samen met **Plavix**® (clopidogrel)? Dan moet u 1 week van tevoren stoppen met **Plavix**® (clopidogrel) en doorgaan met de **Ascal**® (calciumcarbasalaat).

Gebruikt u alleen **Ascal**[®] (carbasalaarcalcium), **Plavix**[®] (clopidogrel) of **Persantin**[®] (dipyridamol)? Deze mag u gewoon doorgebruiken voor het onderzoek.

Gebruikt u bloedverdunnende middelen zoals **Dabigatran**[®] (Pradaxa), **Rivaroxaban**[®] (Xarelto) en **Apixaban**[®] (Eliquis)? Overleg dan met uw arts of en wanneer u moet stoppen met deze middelen.

IJzertabletten

IJzertabletten veroorzaken een zwarte aanslag aan de binnenkant van de darm. Daardoor kan de arts de darmwand niet goed beoordelen. Daarom moet u 14 dagen voor de coloscopie stoppen met de ijzertabletten. Na het darmonderzoek kunt u weer beginnen met de ijzertabletten, tenzij de arts iets anders met u afspreekt.

Diabetesmedicatie

Hebt u diabetes mellitus en gebruikt u insuline? Pas dan op de dag van de coloscopie de ochtenddosering insuline aan in overleg met uw arts.

Bij het gebruik van tabletten mag u de dag voor het onderzoek de normale dosering innemen.

Op de dag van het onderzoek:

- Voor het onderzoek geen medicatie.
- Na het onderzoek bij 1 maal daags gebruik start u bij de eerstvolgende maaltijd.
- Gebruikt u de medicatie 2, 3, of 4 maal daags:
- Bij de volgende maaltijd de gebruikelijke dosering hervatten.

Orale anticonceptie

Als u orale anticonceptie (de 'pil') gebruikt, is deze voor de rest van de cyclus onbetrouwbaar.

Overige medicatie

Als u nog andere strikt noodzakelijke medicijnen moet innemen, neem ze dan minstens 1 uur voor het laxeren met **Moviprep**[®] in of minstens 1 uur nadat u **Moviprep**[®] gedronken hebt. Anders neemt uw lichaam de medicatie niet op.

Sedatie: een roesje

Wij raden u aan om tijdens de coloscopie gebruik te maken van sedatie. Dit wordt ook wel een roesje of slaapmiddel genoemd. Vaak geven we ook pijnstillende middelen. Het roesje is geen narcose. Het zorgt ervoor dat u tijdens het onderzoek slaperig bent. De combinatie van de pijnstillers en het slaapmiddel vermindert de pijn en eventuele spanning.

Het slaapmiddel en de pijnstiller krijgt u via een naald in uw arm toegediend. Weet u uit eerdere ervaringen dat het plaatsen van een infuusnaaldje moeilijk is, geef dit dan tijdig aan ons door.

Geen roesje

Het is ook mogelijk om het onderzoek zonder roesje te ondergaan. Bespreek uw voorkeur van tevoren goed met de arts die de coloscopie aanvraagt. Het is niet mogelijk om op de dag van het onderzoek nog een roesje aan te vragen.

Tijdens het onderzoek

De verpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte en brengt u naar de voorbereidingsruimte. Hier nemen wij uw gegevens met u door. U kleedt zich van onderen uit, waarna u op het bed gaat liggen onder een deken. Uw kleding leggen wij in een kluisje. Als u een roesje krijgt, brengen wij een infuusnaald in.

Een endoscopieverpleegkundige haalt u op en brengt u naar de onderzoekskamer. De arts stelt u een aantal vragen, dit noemen wij ook wel een 'time-out'.

Als u een roesje krijgt, meten wij uw bloeddruk, hartslag en zuurstofgehalte.

Het inbrengen van de endoscoop

U ligt op uw linkerzijde op de behandeltafel met opgetrokken knieën. De arts brengt via de anus de coloscoop (een dunne, flexibele slang) voorzichtig in de endeldarm. Daarna schuift de arts het instrument geleidelijk steeds verder in de dikke darm.

Lucht

Tijdens het onderzoek wordt er lucht (koolzuurgas) in de darm geblazen zodat de darm wijder wordt en we uw darm goed kunnen bekijken. U kunt de ingeblazen lucht als vervelend ervaren. U kunt er darmkrampen van krijgen. Waarschijnlijk moet u hierdoor ook wat winden laten. Dit is heel normaal, dus niet iets om u voor te schamen. Meestal zakt de pijn hierdoor af. Houd de lucht niet op, want hierdoor krijgt u meer last van pijnlijke buikkrampen.

Als er nog vocht in de darmen aanwezig is, kan dat tijdens het onderzoek worden weggezogen.

Het bekijken van de dikke darm

De arts brengt de coloscoop in tot aan de dunne darm. Daarna wordt de scoop geleidelijk teruggetrokken. Tijdens deze fase bekijkt de arts de darmwand heel nauwkeurig. Als de arts het nodig vindt, kan hij tijdens het onderzoek een stukje weefsel (een biopt) of poliep wegnemen voor verder onderzoek. Dit is niet pijnlijk.

Na het onderzoek

Na het onderzoek brengt de verpleegkundige u naar de uitslaapkamer. Als u een roesje hebt gekregen, moet u hier nog maximaal een uurtje uitslapen. Als u goed wakker bent, mag u weer eten en drinken. Wij bellen uw begeleider na het onderzoek over het tijdstip waarop u gehaald mag worden. U mag niet zonder begeleiding de afdeling verlaten.

Als u geen roesje hebt gehad, kunt u de afdeling weer verlaten zodra u alle papieren hebt ontvangen. U krijgt een ontslagbrief. Hierin staat onder andere wat er tijdens het onderzoek is gezien/gedaan en wat u moet doen in geval van complicaties.

Verkeersdeelname en begeleiding na een roesje

U mag na het roesje de rest van de dag geen voertuig (auto, motor, brommer, fiets) besturen. Ook als u met een taxi of met het openbaar vervoer naar huis gaat, is het nodig dat er een familielid of kennis bij u is. Als er niemand beschikbaar is om u naar huis te begeleiden, dan kunt u geen roesje krijgen.

Wij raden u dan aan om met de arts die het onderzoek heeft aangevraagd te overleggen over een oplossing.

Mogelijke complicaties

Een coloscopie is een veilig onderzoek.

Er kunnen echter complicaties optreden:

- Soms kunt u in de dagen na de coloscopie last hebben van buikpijn. Dit is bij 25% van de patiënten het geval. De buikpijn gaat na een paar dagen vanzelf weer weg. U moet contact met ons opnemen als u naast de buikpijn ook koorts hebt of als de buikpijn heel ernstig is.
- Zijn er bipten of poliepen weggenomen, dan kunt u de eerste tijd een beetje bloed verliezen via de anus. Dit is niet ernstig, tenzij het bloeden heviger wordt. U moet dan contact met ons opnemen. Een bloeding kan direct tijdens het onderzoek optreden maar ook tot 14 dagen daarna.
- Een enkele keer kan er een gaatje in de darmwand ontstaan (perforatie). De kans neemt toe als de darmwand ernstig ontstoken is, er veel uitstulpingen (divertikels) zijn of een poliep is verwijderd.
- Ook komen soms ademhalingsproblemen of hartfunctiestoornissen voor door het roesje.

Bij hevige buikpijn, koorts en veel bloedverlies, moet u contact met ons opnemen. Op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur kunt u bellen met de endoscopieafdeling via 088 75 573 66.

Buiten deze tijden belt u met de verpleegafdeling MDL via 088 75 562 22.

Divisie Interne Geneeskunde en Dermatologie

Afdeling Gastro-enterologie

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht

T. 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2017, UMC Utrecht



Bezoekadres:
Heidelberglaan 100
3584 CX UTRECHT

Postadres:
Postbus 85500
3508 GA UTRECHT

www.umcutrecht.nl
T. +31 (0)88 75 555 55